

Lausuntopyyntö vankien tupakoinnin järjestämistä koskevasta arviomuistiosta

Lausuntopyynnön taustatiedot

Johdanto, tausta, tavoitteet

Johdanto

Vangeista suurin osa tupakoi. Esimerkiksi vuonna 2010 valmistuneen raportin Rikosseuraamusasiakkaiden terveys, työkyky ja hoidontarve (Joukamaa ym.) mukaan tuolloin yli 80 prosenttia tutkituista rikosseuraamusasiakkaista ilmoitti tupakoivansa.

Vankien tupakointi on aiemmin järjestetty siten, että tupakointi on ollut mahdollista vankien selleissä ja ulkotiloissa. Yleisissä tiloissa ei ole saanut tupakoida. Vuonna 2015 tuli voimaan vankeuslain (767/2005) 7 luvun 6 a §, jonka nojalla tupakointi vankien asuintiloissa voidaan kieltää. Tupakkalaki (549/2016) puolestaan on uudistettu kokonaisuudessaan vuonna 2016. Nykyisiin tupakointijärjestelyihin liittyy useita ongelmia.

Oheisessa muistiossa arvioidaan vankien tupakoinnin järjestämisessä mahdollisia vaihtoehtoja. Muistion ja siitä saatavan lausuntopalautteen nojalla valmistellaan säännösten muutosehdotukset.

Tausta

Vankeuslain 7 luvun 6 a §:n nojalla tupakointi vankien asuintiloissa voidaan kieltää. Jos tupakointi kielletään vankien asuintiloissa, vangeille tulee järjestää mahdollisuus tupakointiin erityisesti tupakointiin varatuissa tiloissa tai muulla tavoin.

Apulaisoikeusasiamies Pasi Pölönen otti ratkaisussaan EOAK/5349/2019 kantaa tupakoinnin rajoittamiseen vankeuslain 7 luvun 6 a §:n nojalla. Hän katsoi, että vankeuslain 7 luvun 6 a §:n nojalla ei ole mahdollista olennaisesti rajoittaa vankien tupakointimahdollisuuksia määrällisesti siitä, mihin sellitupakointi mahdollistaa. Hän perusteli ratkaisuaan muun muassa sillä, ettei lain esitöissä tai eduskuntakäsittelyssä ollut tuotu esille sitä, että uudella säännöksellä olisi tarkoitus rajoittaa tupakointia määrällisesti nykyisestä. Apulaisoikeusasiamies tulkitse säännöstä niin, että ainoastaan tupakoinnin järjestämisen paikka vaihtuu.

Apulaisoikeusasiamiehen ratkaisun perusteella on arvioitava uudelleen tupakoinnin järjestämistä vankiloissa.

Tavoitteet

Oheisessa muistiossa on esitetty erilaisia vaihtoehtoja vankien tupakoinnin järjestämiseksi. Tavoitteena on muistion ja lausuntopalautteen perusteella laatia tarvittavat säännösmuutokset vankien tupakoinnin järjestämiseksi tulevaisuudessa.

Liitteet:

Arviomuisto Tupakoinnin järjestäminen 10032020.docx - Muistio tupakoinnin järjestämisestä vankiloissa

Aikataulu, vastausohjeet, valmistelijat

Aikataulu

Mahdollinen lausunto pyydetään toimittamaan lausuntopalvelu.fi:n kautta viimeistään perjantaina 17.4.2020.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkiseen lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämisestä löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta (ohjeet-->käyttöohjeet).

Palvelun käytön tukea voi pyytää lausunto.om@om.fi.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelut.fi:ssä.

Lausunnon antamisesta ei makseta palkkiota.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyyntöön liittyen antavat lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen p. 0295 150 520 (juho.martikainen@om.fi)